

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 24.02.2017, sp. zn. 3 To 52/2017, ECLI:CZ:KSOS:2017:3.TO.52.2017.1

Číslo: 15/2018

Právní věta: K ustanovení opatrovníka k výkonu práv poškozené právnické osoby postupem podle § 45 odst. 1, 2 tr. ř. lze přistoupit jen tehdy, pokud by rozpor mezi zájmy členů statutárního orgánu a právnické osoby vedl k tomu, že by právnická osoba zůstala bez zástupce oprávněného za ni jednat a hrozilo by nebezpečí z prodlení v uplatňování jejích práv.

Soud: Krajský soud v Ostravě

Datum rozhodnutí: 24.02.2017

Spisová značka: 3 To 52/2017

Číslo rozhodnutí: 15

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Opatrovník poškozeného, Zmocněnec poškozeného

Předpisy: § 45 odst. 1 tr. ř.

§ 45 odst. 2 tr. ř.

§ 50 odst. 1 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Ostravě z podnětu stížnosti poškozené M. L. spol. s r. o. podle § 149 odst. 1, 3 tr. ř. zrušil ve výroku pod bodem ad 2) usnesení Okresního soudu ve Frýdku-Místku ze dne 26. 1. 2017, č. j. 1T 4/2016-5085.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Napadeným usnesením ze dne 26. 1. 2017, č. j. 1 T 4/2016-5085, rozhodl soud I. stupně výrokem pod bodem ad 1) tak, že podle § 45 odst. 2 tr. ř. a contrario per analogiam se ruší ustanovení opatrovníka v osobě JUDr. J. Z., advokáta se sídlem T., poškozené obchodní společnosti M. L. spol. s r. o., se sídlem S. M., J., který byl jako opatrovník ustanoven usnesením státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství ve Frýdku-Místku dne 28. 1. 2014, č. j. 1 ZT 11/2013-260. Podle § 45 odst. 2 tr. ř. per analogiím pak okresní soud výrokem ad 2) daného rozhodnutí ustanovil poškozené obchodní společnosti M. L. spol. s r. o., se sídlem S. M., J., pro potřeby tohoto řízení k výkonu práv poškozeného jako opatrovníka Mgr. et Mgr. P. M., advokáta se sídlem O. – M. H., pobočka F. n. O., E.

II. Stížnost

2. Proti rozhodnutí okresního soudu podala poškozená obchodní společnost M. L. spol. s r. o. v zákonné lhůtě stížnost, kterou současně písemně odůvodnila a zaměřila ji do výroku pod bodem ad 2) napadeného usnesení. V podaném opravném prostředku stěžovatelka poukázala na ustanovení § 2 odst. 9 tr. ř. s tím, že trestní řád nikde nestanoví právo předsedy senátu ustanovit poškozené obchodní společnosti opatrovníka, čímž předseda senátu okresního soudu ani neměl pravomoc napadené rozhodnutí vydat. Přístup okresního soudu ke zmocněnci poškozené označila za nekonzistentní, neboť soud I. stupně jednou procesní práva zmocněnce poškozené uznal a jindy bez jakékoli změny okolností tato popřel. Uvedla, že datovou zprávou ze dne 5. 2. 2016 okresní soud doručil zmocněnci poškozené obžalobu, akceptoval procesní podání zmocněnce poškozené ze dne 21. 1. 2016, tj. návrh na odnětí a přikázání věci podle § 25 tr. ř., a tento odeslal Nejvyššímu soudu, který o něm usnesením meritorně rozhodl. V návaznosti na žádost zmocněnce poškozené o nahlédnutí do spisu ze dne 5. 1. 2017 předseda senátu soudu I. stupně telefonicky potvrdil zmocněnci poškozené, že mu bude umožněno nahlédnutí do spisu. Postoj předsedy senátu prezentovaný v napadeném usnesení, kde uvádí, že JUDr. T. S. není „oprávněná osoba“, je nesouladný s dosavadním přístupem soudu, aniž by poskytl jakékoliv racionální a logické vysvětlení změny přístupu soudu ke zmocněnci poškozené. Pokud je v odůvodnění uvedeno, že ze strany soudu došlo ke „zvážení zejména aktuálního obsazení orgánů poškozené společnosti,“ tak není zřejmé, co zde bylo zváženo, když složení orgánů poškozené společnosti je po celou dobu trestního řízení totožné. Zdůraznila, že soud I. stupně nezohlednil skutečnost, že poškozená má v trestním řízení pouze práva, a nikoliv povinnosti. Uplatnění nároku na náhradu škody v trestním řízení je výhradně právem poškozené, nikoliv její povinností, což vyplývá ze znění § 43 odst. 3 tr. ř. Případná realizace práv poškozené v trestním řízení je tedy věcí rozhodnutí poškozené, do kterého i s přihlédnutím k čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR předsedovi senátu soudu I. stupně nepřisluší zasahovat. Zákon ve smyslu čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod nedovoluje vměšovat se do interních záležitostí poškozené a zasahovat do jejích oprávnění. Dodala, že poškozená má zmocněnce z řad advokátů, přičemž žádného soudem vnučeného opatrovníka, který vůbec nezná historii a detaily kauzy a jenž byl ustanoven na poslední chvíli před hlavním líčením, nechce. Poškozená přitom poukázala na náleží Ústavního soudu ze dne 10. 8. 2016, sp. zn. [II. ÚS 863/16](#), podle kterého obecné soudy musí respektovat právo na právní pomoc dle § 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a s tím související právo na svobodnou volbu advokáta, kdy stát může do svobodného výběru advokáta zasáhnout pouze za splnění zákonem stanovených podmínek, které je nutno vykládat restriktivně se zřetelem na ústavně zaručená práva. Použití analogie v trestním právu procesním není možné tam, kde z povahy konkrétního ustanovení vyplývá její nepřipustnost. To platí jednak pro všechna ustanovení, která umožňují zásah do ústavně zaručených základních práv a svobod a rovněž v případech, kde trestní řád obsahuje taxativní výčet případů, na které se má konkrétní ustanovení aplikovat. Konkrétně poukázala na bod 28 citovaného nálezu, podle kterého je oprávněním poškozeného navrhnout, aby soud v odsuzujícím rozsudku uložil obžalovanému povinnost nahradit škodu. Možnost poškozeného vstoupit do trestního řízení s nárokem na náhradu škody je založena na ryze dobrovolné bázi (bod 30. nálezu). Dále poukázala na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 8. 2008, sp. zn. [11 Tdo 329/2008](#), podle kterého použití analogie není přípustné u ustanovení, která umožňují zásah do ústavně zaručených základních práv a svobod, a rovněž v případech, kde trestní řád obsahuje taxativní výčet případů, na které se má konkrétní ustanovení aplikovat. Mínila, že napadené rozhodnutí okresního soudu hrubě porušuje zásadu přiměřenosti dle § 2 odst. 4 tr. ř. a čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Napadeným rozhodnutím totiž byl poškozené ustanoven opatrovník k výkonu práv poškozené pro potřeby celého trestního řízení, tedy ve vztahu ke všem obžalovaným, byť střet zájmů na straně poškozené společnosti má být pouze vůči obžalovaným B. P. a K. V. Vůči žádnému z dalších osmi obžalovaných není žádný střet zájmů tvrzen ani prokazován. Přesto se soud I. stupně v rozporu s citovaným ustanovením snaží znemožnit zmocněnci poškozené a

také samotné poškozené vykonávat jejich procesní práva, která jim garantuje trestní řád, a to i ve vztahu k ostatním obžalovaným a ve vztahu ke skutkům, v nichž obžalovaní B. P. a K. V. nefigurují. I v tomto spatřuje snahu okresního soudu zmanipulovat průběh trestního řízení znemožněním realizace procesních práv poškozené a jejího zmocněnce ohledně těch obžalovaných, vůči nimž evidentně žádný střet zájmů není dán, tj. ve vztahu ke komplicům odsouzeného R. Z. Stěžovatelka zde shledává podezření z existence skrytého záměru, když účelové obvinění B. P. a K. V. posloužilo osobám participujícím na celé kauze jednak jako zástupný argument pro to, aby poškozené a jejímu zmocněnci byla odňata procesní práva, a dále jako prostředek, jak zajistit, aby poškozená a její zmocněnec nemohli v hlavním líčení dohlížet na to, aby dokazování proběhlo řádně, a aby nemohli dohlížet na to, že obžalovaní a svědci budou řádně vyslechnuti. Poukázala na čl. 4 odst. 4, věty druhé, Listiny základních práv a svobod. Ustanovení kolizního opatrovníka ve skutečnosti může být snahou mala fide účelově eliminovat procesní práva poškozené v trestním řízení a zmařit řádné objasnění věci. Mínila, že s ohledem na zásadu přiměřenosti zakotvenou v § 2 odst. 4 tr. ř. okresní soud nemusel eliminovat veškerá procesní práva zmocněnce poškozené a jí samotné. Stačilo by ustanovit opatrovníka pouze v rozsahu uplatnění nároku na náhradu škody s tím, že ostatní procesní práva poškozené a zmocněnce poškozené by byla zachována.

3. Dále stěžovatelka poukázala na okolnosti podjatosti předsedy senátu Mgr. K. Š. a okolnosti rezignace opatrovníka JUDr. J. Z., neboť možným důvodem jeho rezignace nemusí být jím tvrzené zdravotní důvody, nýbrž skutečnost, že poškozená začala postupně zjišťovat skutečnosti svědčící pro podezření z manipulace při ustanovení JUDr. J. Z. do funkce opatrovníka poškozené a okolnosti s tímto související, včetně možných klientelistických vazeb. Věcí se již zabývá Národní centrála proti organizovanému zločinu, k čemuž předložila kopii trestního oznámení podaného na JUDr. J. Z., Ing. R. M. a Mgr. M. J. pro podezření ze spáchání trestných činů zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 tr. zákoníku a nadřování podle § 366 tr. zákoníku.

4. Dále poškozená namítla porušení zásady zákonnosti trestního řízení a aplikaci nesprávného právního předpisu, kdy poukázala na nutnost respektování zásady zákonnosti trestního řízení a zásady vyjádřené v čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR, z níž pro státní orgány vyplývá, že „co není dovoleno, je zakázáno“. Poukázala na nálezh Ústavního soudu sp. zn. [IV. ÚS 650/05](#), podle kterého na poli veřejného práva mohou státní orgány činit pouze to, co jim zákon výslovně umožňuje, a státní moc si musí počínat v mezích stanovených zákonem. Dodala, že dne 1. 1. 2014 nabyl účinnosti zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, který mj. upravuje řízení ve věcech opatrovnictví právnických osob - viz § 2 písm. e), ve spojení s § 85 písm. d) tohoto zákona. Mělo tak být postupováno podle tohoto zákona a podle příslušných ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

5. V neposlední řadě poškozená poukázala i na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 8. 12. 2015, sp. zn. [29 Cdo 4384/2015](#), podle kterého pokud člen statutárního orgánu splní vůči valné hromadě, coby nejvyššímu orgánu společnosti, svou informační povinnost o možném střetu jeho zájmu se zájmem společnosti (§ 54 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech), a pokud valná hromada nerozhodne o pozastavení výkonu funkce členovi statutárního orgánu, pak člen statutárního orgánu, který je ve střetu zájmu, může společnost dále zastupovat. Jednatelé K. V., R. P. a T. P. svoji informační povinnost o možném střetu zájmu vůči valné hromadě již opakovaně splnili. Valná hromada, coby nejvyšší orgán společnosti, i s vědomím tvrzeného střetu zájmu nerozhodla o pozastavení výkonu funkce ani jednoho z jednatelů společnosti. Poškozená soudu I. stupně zaslala zápis ze dne 25. 1. 2016 z valné hromady, která byla seznámena s textem obžaloby na K. V. a B. P. a přijala usnesení potvrzující, že všichni jednatelé společnosti, tedy K. V., R. P. a T. P., řádně splnili svoji informační povinnost o možném střetu zájmu podle § 54 zákona o obchodních korporacích a že i nadále trvá rozhodnutí valné hromady nepozastavovat ani neomezovat výkon funkce jednatelů ve smyslu § 54 odst. 4 zákona o obchodních korporacích. Pakliže předseda senátu okresního soudu

argumentoval stanoviskem Nejvyššího státního zastupitelství ze dne 30. 9. 2009, sp. zn. 1 SL 738/2009, pak toto není pramenem práva.

6. Stěžovatelka dále uvedla, že pokud jde o usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 12. 2015, sp. zn. [III. ÚS 1363/14](#), pak ústavní soud se v odůvodnění rozhodnutí nevypořádal s klíčovým argumentem poškozené o tom, že opatrovník JUDr. J. Z. byl ustanoven Okresním státním zastupitelstvím ve Frýdku-Místku v rozporu s čl. 80 odst. 1 Ústavy ČR, když státní zastupitelství vůbec nemělo pravomoc ho ustanovit. Ústavní soud nekonstatoval, že by ustanovení JUDr. J. Z. kolizním opatrovníkem bylo souladné se zákonem. Z hlediska ústavněprávního přezkumu napadených rozhodnutí zdůraznil, že zasahování do jejich rozhodování v přípravném řízení považuje za všeobecně nepřijatelné, a nevyločil, že do věci zasáhne v pozdějších fázích řízení. Ústavní soud nebyl v rámci svého rozhodování konfrontován s argumentací o porušení zásady přiměřenosti, která se jeví podstatná, a s dalšími podstatnými skutečnostmi, které byly později poškozenou zjištěny. Navrhovala proto, aby krajský soud pro nesprávnost, protiústavnost a nepřiměřenost napadené rozhodnutí okresního soudu ve výroku pod bodem 2) zrušil.

III.

Důvodnost stížnosti

7. Krajskému soudu v Ostravě byla věc předložena jako soudu stížnostnímu ve smyslu § 146 odst. 2 písm. c) tr. ř. Z obsahu spisového materiálu bylo zjištěno, že opravný prostředek byl podán ve lhůtě stanovené podle § 143 odst. 1 tr. ř., osobou k tomu oprávněnou podle § 142 odst. 1 tr. ř. Z podnětu podané stížnosti krajský soud přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost výroku napadeného usnesení, jakož i správnost postupu řízení jeho vydání předcházející, a po projednání věci v neveřejném zasedání dospěl k závěru, že stížnost poškozené společnosti M. L. spol. s r. o. je důvodná.

8. Krajský soud konstatuje, že u Okresního soudu ve Frýdku-Místku byla podána pod sp. zn. 1T 4/2016 obžaloba mimo jiné na obžalovaného B. P. pro trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 trestního zákona č. 140/1961 Sb., účinného do 31. 12. 2009 (dále jen „tr. zák.“), a obžalovaného K. V. pro trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, odst. 3 písm. c) tr. zák. Trestné činnosti se obžalovaný B. P. a K. V. měli dopustit jako jednatelé společnosti M. L. spol. s r. o. jednáním popsáním pod bodem VIII. výroku obžaloby, kterým měli způsobit na majetku poškozené M. L. spol. s r. o. škodu ve výši 492 660 Kč. Obžalovaný K. V. se trestné činnosti dále měl dopustit jako jednatel společnosti M. L. spol. s r. o. jednáním popsáním pod bodem IX. výroku obžaloby, kterým měl způsobit na majetku poškozené M. L. spol. s r. o. škodu ve výši 1 075 357,50 Kč, respektive ve výši 308 391 Kč.

9. Usnesením státního zástupce Okresního státního zastupitelství ve Frýdku-Místku ze dne 28. 1. 2014, č. j. 1ZT 11/2013-260, byl podle § 45 odst. 2 tr. ř. *per analogiam* ustanoven poškozené obchodní společnosti M. L. spol. s r. o. pro potřeby trestního řízení k výkonu práv poškozeného jako opatrovník advokát JUDr. J. Z. Poškozená společnost M. L. spol. s r. o. předložila Okresnímu státnímu zastupitelství ve Frýdku-Místku plnou moc ze dne 30. 1. 2014, kterou zmocnila k zastupování advokáta JUDr. T. S., kdy zároveň proti citovanému usnesení státního zástupce Okresního státního zastupitelství ve Frýdku-Místku podala stížnost, kterou Krajské státní zastupitelství v Ostravě usnesením ze dne 26. 2. 2014, č. j. 3 KZT 96/2013-143, jako nedůvodnou zamítlo. Ústavní soud svým usnesením ze dne 3. 12. 2015, sp. zn. [III. ÚS 1363/14](#), stížnost stěžovatelky - společnosti M. L. spol. s r. o. - proti oběma uvedeným rozhodnutím odmítl.

10. Písemným podáním ze dne 14. 5. 2015 poškozená M. L. spol. s r. o., zastoupená opatrovníkem JUDr. J. Z., advokátem, uplatnila proti obžalovaným J. D., M. P., Ing. T. S., Z. P., M. B., D. H., D. M., J. V., B. P. a K. V. nárok na náhradu škody, jež měla být způsobena trestným činem, pro který jsou trestně stíháni. Písemným podáním ze dne 18. 11. 2016 JUDr. J. Z. požádal o zrušení ustanovení

opatrovníka poškozené společnosti M. L. spol. s r. o. s tím, že nebude schopen jako opatrovník vykonávat práva poškozené s ohledem na plánovaný zdravotnický výkon, po kterém bude následovat delší pracovní neschopnost. Písemným podáním ze dne 28. 11. 2016 pak vzal zpět souhlas se svým ustanovením do funkce opatrovníka poškozené společnosti. Poškozená M. L. spol. s r. o. navrhla dne 12. 12. 2016 zproštění JUDr. J. Z. povinnosti zastupovat tuto společnost jako kolizní opatrovník, a to podle § 51a odst. 4 tr. ř. *per analogiam*.

11. Hlavní líčení ve věci bylo před soudem I. stupně nařízeno na dny 7. 3. 2017, 9. 3. 2017, 13. 3. 2017, 15. 3. 2017, 17. 3. 2017 a 21. 3. 2017. Poškozená M. L. spol. s r. o., zastoupená jednatelem T. P. a R. P., doručila okresnímu soudu dne 10. 2. 2017 do spisu plnou moc ke svému zastupování advokátem JUDr. T. S. Nálezací soud nepochybil, pokud vzhledem ke stanovisku JUDr. J. Z., který výslovně vzal zpět svůj souhlas s ustanovením opatrovníka poškozené obchodní společnosti M. L. spol. s r. o., takové ustanovení výrokem ad 1) napadeného usnesení zrušil, když základní podmínkou pro výkon funkce opatrovníka je souhlas takové osoby.

12. Pokud jde o stížností napadený výrok pod bodem 2) daného usnesení, kterým okresní soud podle § 45 odst. 2 tr. ř. *per analogiam* obchodní společnosti M. L. spol. s r. o. ustanovil pro potřeby trestního řízení k výkonu práv poškozeného jako opatrovníka advokáta Mgr. et Mgr. P. M., pak soud svůj postup odůvodnil tím, že v projednávané věci je nadále dán střet zájmů mezi členy statutárního orgánu poškozené obchodní společnosti a poškozenou obchodní společností M. L. spol. s r. o. Okresní soud uzavřel, že stále přetrvávají důvody, pro které byl poškozené společnosti M. L. spol. s r. o. již v přípravném řízení ustanoven opatrovník, přičemž je dáno nebezpečí z prodlení.

13. Podle § 45 odst. 1 tr. ř. (pozn. redakce: ve znění účinném do 17. 3. 2017 – viz zák. č. 55/2017 Sb.) platí, že je-li poškozená osoba zbavena způsobilosti k právním úkonům nebo je-li její způsobilost k právním úkonům omezena, vykonává její práva podle tohoto zákona její zákonný zástupce. Podle § 45 odst. 2 tr. ř. (pozn. redakce: rovněž ve znění účinném do 17. 3. 2017 – viz zák. č. 55/2017 Sb.) pak v případech, v nichž zákonný zástupce poškozeného nemůže vykonávat svá práva uvedená v odstavci 1 a je nebezpečí z prodlení, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce ustanoví k výkonu práv poškozenému opatrovníka. Proti rozhodnutí o ustanovení opatrovníka je přípustná stížnost.

14. V projednávané trestní věci je evidentně dán střet zájmů mezi zájmy poškozené obchodní společnosti M. L. spol. s r. o. a zájmy členů statutárních orgánů, který je založen tím, že jeden z jejich jednatelů – obžalovaný K. V., a otec zbývajících dvou jednatelů – B. P., jsou trestně stíháni pro trestný čin zpronevěry, jímž měli společnosti M. L. spol. s r. o., která v trestním řízení vystupuje jako poškozený subjekt, způsobit škodu. I přes tuto skutečnost okresní soud pochybil, pokud podle § 45 odst. 2 tr. ř. *per analogiam* obchodní společnosti M. L. spol. s r. o. ustanovil pro potřeby trestního řízení k výkonu práv poškozeného jako opatrovníka advokáta Mgr. et Mgr. P. M., a to z následujících důvodů.

15. Podle § 165 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších změn a doplnění, platí, že soud jmenuje právnické osobě opatrovníka, a to i bez návrhu, jsou-li zájmy člena statutárního orgánu v rozporu se zájmy právnické osoby a nemá-li právnická osoba jiného člena orgánu schopného ji zastupovat. Podle § 437 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších změn a doplnění, zastoupit jiného nemůže ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy zastoupeného, ledaže při smluvním zastoupení zastoupený o takovém rozporu věděl nebo musel vědět. Podle § 487 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších změn a doplnění, pro práva a povinnosti opatrovníka právnické osoby platí obdobně ustanovení o právech a povinnostech člena statutárního orgánu. Působnost opatrovníka se přiměřeně řídí ustanoveními o působnosti statutárního orgánu. Podle § 486 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších změn a doplnění, soud jmenuje opatrovníka právnické osobě, která to potřebuje, aby mohly být spravovány její záležitosti, nebo aby mohla být hájena její práva. Opatrovníkem právnické

osoby může soud jmenovat jen osobu, která splňuje podmínky stanovené pro způsobilost být členem statutárního orgánu. Podle § 54 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), dozví-li se člen orgánu obchodní korporace, že může při výkonu jeho funkce dojít ke střetu jeho zájmu se zájmem obchodní korporace, informuje o tom bez zbytečného odkladu ostatní členy orgánu, jehož je členem, a kontrolní orgán, byl-li zřízen, jinak nejvyšší orgán. To platí obdobně pro možný střet zájmů osob členovi orgánu obchodní korporace blízkých nebo osob jím ovlivněných nebo ovládaných. Člen orgánu splní povinnosti podle odstavce 1 i tím, že informuje nejvyšší orgán, ledaže sám jako jediný společník vykonává jeho působnost. Tímto ustanovením není dotčena povinnost člena orgánu obchodní korporace jednat v zájmu obchodní korporace. Kontrolní nebo nejvyšší orgán může na vymezenou dobu pozastavit člena orgánu, který oznámí střet zájmu podle odstavce 1, výkon jeho funkce.

16. Při výkladu uvedených ustanovení je nutné mít na zřeteli, že jmenování opatrovníka představuje vždy zásah soudu do vnitřních poměrů soukromé právnické osoby, který je krajním řešením – ultima ratio, k němuž je namístě přikročit až tehdy, není-li možné důsledky rozporu mezi zájmy člena statutárního orgánu a právnické osoby překlenuvat jinak, zejména pokud by právnická osoba zůstala bez zástupce oprávněného za ni jednat. Stěžejní námitce poškozené společnosti M. L. spol. s r. o., že při ustanovení opatrovníka okresním soudem došlo k nezákonnému zásahu do vnitřních poměrů soukromé právnické osoby, tak bylo možno přisvědčit. Uplatňování náhrady škody totiž spadá do samostatné působnosti statutárních orgánů poškozené společnosti, které jsou povinny jednat podle § 51 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) pečlivě a s potřebnými znalostmi.

17. Poškozená obchodní společnost M. L. spol. s r. o., zastoupená jednatelem T. P. a R. P., udělila dne 1. 2. 2017 plnou moc k zastupování advokátu JUDr. T. S., jako svému zmocněnci, čímž využila svého práva stanoveného v § 50 odst. 1 tr. ř., podle kterého se poškozený může dát zastupovat zmocněncem. Překážka v uplatňování práv poškozeného, stanovená v ustanovení § 44 odst. 1 tr. ř., se neuplatní, neboť jednatele stěžovatelky T. P. a R. P. nejsou ve věci trestně stíháni jako obvinění a podle výpisu z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Ostravě jsou navíc jako jednatele oprávněni tuto společnost zastupovat v plném rozsahu samostatně.

18. Krajský soud zdůrazňuje, že obecně platí, že stát se musí zdržet zásahů do záležitostí soukromých osob, zasahovat do jejich soukromé sféry a nahrazovat jejich vůli (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 10. 2015, sp. zn. [3 Tz 7/2015](#)). Poškozená M. L. spol. s r. o. je ryze soukromoprávní obchodní korporací, vystupuje v právních vztazích svým jménem a také nese odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. Nelze přehlédnout, že poškozená společnost pověřila plnou mocí k zastupování advokáta JUDr. T. S. jako svého zmocněnce. Ustanovení dalšího zástupce k ochraně práv a zájmů poškozené společnosti je tak již nadbytečné, neboť ve smyslu § 45 odst. 2 tr. ř. nehrozí nebezpečí z prodlení. Opatrovník ustanovený poškozené obchodní společnosti usnesením státního zástupce Okresního státního zastupitelství ve Frýdku-Místku v přípravném řízení se za tento subjekt již řádně a včas připojil k trestnímu řízení s nárokem na náhradu škody, kterou uplatňuje po jednotlivých obžalovaných. Poškozená společnost je aktuálně řádně zastoupena zmocněncem – advokátem, čímž není splněna zákonná podmínka nezbytná pro ustanovení opatrovníka uvedená v § 45 odst. 2 tr. ř., tedy že by zde bylo jakékoli nebezpečí z prodlení.

19. Zmocněnec poškozené je podle § 51 odst. 1 tr. ř. oprávněn činit za poškozeného návrhy a podávat za ně žádosti a opravné prostředky; je též oprávněn zúčastnit se všech úkonů, kterých se může poškozený zúčastnit. Závěr okresního soudu, že zmocněnec poškozené společnosti M. L. spol. s r. o. – advokát JUDr. T. S. – není osobou oprávněnou k vykonávání práv poškozené, je tak zjevně neopodstatněný. Krajský soud připomíná, že podle § 3 odst. 1 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, v platném znění, je totiž advokát při poskytování právních služeb nezávislý, kdy je vázán právními předpisy a v jejich mezích příkazy klienta.

20. Na závěr je třeba konstatovat, že okresní soud se zvoleným zmocněncem poškozené obchodní společnosti M. L. spol. s r. o. ostatně již jednal jako s účastníkem řízení, když mu zaslal obžalobu státního zástupce a procesní podání zmocněnce poškozené ze dne 21. 1. 2016, tj. návrh na odnětí a přikázání věci učiněné podle § 25 tr. ř. odeslal Nejvyššímu soudu, který o něm svým usnesením meritorně rozhodl. Změnu stanoviska nalézacího soudu, vyjádřenou na závěr napadeného usnesení, proto krajský soud nepovažuje za důvodnou a opodstatněnou.

21. Z těchto důvodů krajský soud rozhodl tak, že podle § 149 odst. 1, 3 tr. ř. se z podnětu stížnosti poškozené společnosti M. L. spol. s r. o. napadené usnesení okresního soudu zrušuje ve výroku pod bodem 2).